ที่ นม ๐๐๒๓.๔/ว ๒๔๔

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาดไทย นม ๓๐๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น และรองประธานสภาท้องถิ่น ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นการจงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ และกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดฐานอื่น โดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

จังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วจึงขอแจ้งนายอำเภอทุกอำเภอรับทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.koratdla.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ สถจ.นครราชสีมา”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรกต ธำรงวงศ์สวัสดิ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐๔๔-๒๔๕๕๒๐ ต่อ ๕๑

กลุ่มงานกฎหมายฯ
รับที่ 17/2564
วันที่ 07 ม.ค. ๒๕๖๔
เวลา.....น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๔๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลดังกล่าว แล้วส่งสำนวนการไต่สวนให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ ซึ่งกรณีดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ถือเป็นกฎหมายที่เป็นบทบัญญัติยกเว้นการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด และมีเจตนารมณ์ในการบังคับใช้รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น และรองผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก และให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ที่ใช้บังคับในปัจจุบันยังคงหลักการและสาระสำคัญเช่นเดิม เมื่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนซึ่งประกอบด้วยกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการแจ้งข้อกล่าวหา การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมพยานหลักฐานของตน เช่นเดียวกับการดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ดังนั้น ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้ และต้องพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวัน เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหารท้องถิ่น เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ประกอบนิยามมาตรา ๔ ทั้งนี้ สอดคล้องตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ ๓๗/๒๕๕๓ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๑๗๒/๒๕๕๒

นอกจากนี้ ศาลปกครองกลางยังได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๓๒/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๖๐/๒๕๖๒ ให้ความเห็นกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

/พ.ศ. ๒๕๓๗...

พ.ศ. ๒๕๓๗ สรุปได้ว่า แม้ในขั้นตอนการสอบสวนของนายอำเภอจะไม่ปรากฏว่าได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนใหม่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็ตาม แต่เนื่องจากกรณีตามพิพาทเป็นการพิจารณาดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องตามมาตรา ๙๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้นำรายงาน เอกสารการสอบสวนและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนเพื่อพิจารณาลงโทษ ซึ่งในกระบวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบและให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงสามารถดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีอำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

โดยในกรณีดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แล้วเห็นว่า ตามบทนิยามคำว่า "เจ้าหน้าที่ของรัฐ" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมายความรวมถึง ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา ๙๑ (๒) บัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยมีความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทบทวนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกากรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย โดยสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องได้เพียงใดนั้น ย่อมต้องปรากฏว่ามูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันจะต้องมีความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับความผิดสามฐานหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลแล้ว อันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ดังนั้น หากเป็นความผิดวินัยฐานอื่นที่มิได้อยู่ในความผิดสามฐานหลักดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมไม่สามารถมีมติชี้มูลความผิดวินัยได้ แต่อย่างไรก็ตาม ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศใช้บังคับแล้ว ได้แก่ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น ในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดฐานอื่นโดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การสอบสวนในเรื่องนี้จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงซักซ้อมแนวทางปฏิบัติดังนี้

/๑. กรณีที่...

๑. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น และรองประธานสภาท้องถิ่น ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นการจงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

๑.๒ กรณีเทศบาล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

๑.๓ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอพิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

๑.๔ กรณีเมืองพัทยา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีพิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

๒. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดฐานอื่น โดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การสอบสวนในเรื่องนี้จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอให้จังหวัดแจ้งนายอำเภอทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย ชั้น ๖ อาคารดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายชยาวุธ จันทร ประธานกรรมการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

๒. นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓. นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ กรรมการ

๔. นายปริญญา อุดมทรัพย์ กรรมการ

๕. นายสุทล ยุติธาดา กรรมการ

๖. ศ. (พิเศษ) กมลชัย รัตนสกาววงศ์ กรรมการ

๗. ศ. (พิเศษ) ยุวัฒน์ วุฒิเมธี กรรมการ

๘. ศ. (พิเศษ) วรรณชัย บุญบำรุง กรรมการ

๙. นายพินัย อนันตพงศ์ กรรมการ

๑๐. นางสาววัณณนา บุนนาค กรรมการ

๑๑. นายเอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์ กรรมการ

๑๒. นายสมเกียรติ พงศ์เป็นสุข กรรมการ
(แทน) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

๑๓. นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ กรรมการและเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.

๑๔. นางสาวสุธาทิพย์ จันทรเจริญ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

๑๕. นางสาวนริศรา รุ่งประชาเดช ผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายธวัชชัย ฟักอังกูร ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวพรชนก กฤตาธิการ นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.

๒. นายไพรัตน์ ทรัพย์อนันต์ นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.

๓. นางสาวฐิตาพร อุทก นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

๔. ว่าที่ร้อยตรี สิทธิธรรม กุลอารยะสิน นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมการปกครอง

๑. นายดุสิต ศิริวราศัย ผู้อำนวยการส่วนวางแผนอัตรากำลังฯ

๒. นายกฤษฎา กัลยาณะธรรม นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

๓. นายสุทธิ ศรีสวัสดิ์ ผู้แทนสำนักการสอบสวนและนิติการ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัญจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินัยและกำกับดูแล
๒. นายณภัทร	พัฒนะเศรษฐกุล	นิติกรปฏิบัติการ กองกฎหมายฯ สถ.

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๒ ข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนายกเทศมนตรี (เรื่องการแจ้งเวียนจังหวัดกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน)

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจงว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ เสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือถึง ๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อตอบข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนายกเทศมนตรี และลงนามในหนังสือถึง ๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด แจ้งเวียน

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น ดังนี้

(๑) จังหวัดสุโขทัย ขอหารือกรณีที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับ นายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่าการกระทำของ มีมูลความผิดฐานปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๗๓ ให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามฐานความผิดดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ โดยมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) จังหวัดสุโขทัย ได้เคยหารือการปฏิบัติกรณี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ จังหวัดสุโขทัย กับพวกถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำการเพื่อมุ่งหมายมิให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิเข้าทำสัญญาในโครงการซ่อมแซมถนนลาดยาง สายประดู่เฒ่า - เนินหว้า หมู่ที่ ๖ – ๘ ตำบล อำเภอ จังหวัดสุโขทัย โดยมิชอบ และตรวจรับการจ้างไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ไปยังสำนักงาน ป.ป.ช.ประจำ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดสุโขทัย แจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการกฎหมายและระเบียบว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ถือเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติยกเว้นการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด และมีเจตนารมณ์ในการบังคับใช้รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น และรองผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง โดยให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก และให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังคงหลักการและสาระสำคัญเช่นเดิม ดังนั้น กรณีดังกล่าวผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ จังหวัดสุโขทัย จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง <u>โดยไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน</u>ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ <u>และต้องพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวัน</u> เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหารท้องถิ่น เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ประกอบนิยามมาตรา ๔ ทั้งนี้ สอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดที่ ๓๗/๒๕๕๓ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๑๑๒/๒๕๕๒

๒) จังหวัดสุโขทัย เห็นว่า <u>แนวทางปฏิบัติเดิม</u>ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่า นายกเทศมนตรีกระทำการอันมีมูลความผิดตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ นั้น

กระทรวงมหาดไทยจะส่งสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการสอบสวนตาม ระเบียบ มท.ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วเสนอความเห็นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งจังหวัดสุโขทัย พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามข้อ ๑) ประกอบกับขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวน นายกเทศมนตรี ของ อำเภอ จังหวัดสุโขทัย พิจารณาแล้วเห็นว่า <u>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณาสั่งให้ นายกเทศมนตรี พ้นจากตำแหน่ง ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก</u> สำหรับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือการดำเนินการทางวินัยหากปรากฏว่ามีพนักงานเทศบาล กระทำผิดทางวินัยในเรื่องดังกล่าว นั้น จังหวัดสุโขทัย ยังคงต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปจนกว่าจะได้ข้อยุติ จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

(๒) จังหวัดปราจีนบุรี ได้ขอหารือกรณีที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับ นายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล ประกอบมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีอนุมัติให้จ่ายค่าก่อสร้างลานอเนกประสงค์คอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมวางท่อระบายน้ำหน้าตลาดสดเทศบาล จังหวัดปราจีนบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกระบวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น ในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ <u>โดยไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกแต่อย่างใด</u> ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงกับคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๑๔๓๒/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๖๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยถูกต้องและตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จังหวัดปราจีนบุรี จึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ กำหนดให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ กำหนดให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และในกรณีที่มีปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการตีความและวินิจฉัย โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเห็นว่า เมื่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนด้วยกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่นและที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการแจ้งข้อกล่าวหา การคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมพยานหลักฐานของตน เช่นเดียวกับการดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ดังนั้น ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น

จึงต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง <u>โดยไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้</u> ดังนั้น เมื่อความปรากฏต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช ได้มีมติว่านายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล จงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย จึงเป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง ที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ โดยพิจารณาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนแล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีพิจารณาและสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล พ้นจากตำแหน่งต่อไป

๒. เพื่อให้การดำเนินการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรซักซ้อมแนวทางปฏิบัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดทราบ ดังนี้

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับแจ้งว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาพ้นจากตำแหน่งต่อไป

(๒) กรณีเทศบาล เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนในการกำกับดูแล ตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ได้รับแจ้งว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมาย ตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

(๓) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อนายอำเภอได้รับแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๘ วรรคสี่ ให้นายอำเภอพิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ

ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนแล้วทำความเห็นและรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

(๔) กรณีเมืองพัทยา เมื่อ ผวจ.ชลบุรี ได้รับแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนายกเมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา ประธานสภาเมืองพัทยา หรือรองประธานสภาเมืองพัทยา และได้ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ มาตรา ๙๘ วรรคสี่ ให้ ผวจ.ชลบุรี พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วทำความเห็นและรายงานโดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

สำนักกฎหมาย สป. มีความเห็น

๑. ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งที่ ๔๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามมาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งสรุปได้ว่า "คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะใช้หน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้จะต้องเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นความผิดมูลฐานตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เสียก่อน หากมีความผิดที่เกี่ยวข้องอื่นกับความผิดมูลฐานดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะมีหน้าที่และอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยอันเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันได้"

๒. คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นเรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทบทวนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย สรุปว่า "คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องได้เพียงใดนั้น ย่อมต้องปรากฏว่ามูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันจะต้องมีความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับความผิดสามฐานหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ชี้มูลแล้ว อันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม"

๓. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้วินิจฉัยกรณีรายงานการดำเนินการทางวินัยผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า "เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นสามฐานความผิดหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ต้องดำเนินการเสียก่อนแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช.ย่อมไม่สามารถมีมติชี้มูลความผิดวินัยฐานอื่นได้ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานอื่น จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจที่จะชี้มูลความผิดดังกล่าวได้ มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ของผู้ถูกกล่าวหา และผู้บังคับบัญชาจะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ได้"

๔. เมื่อพิจารณาคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ตามข้อ ๑. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามข้อ ๒. และคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ตามข้อ ๓. ดังกล่าว จึงเห็นว่า การดำเนินการกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ ควรกำหนดเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

(๑) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณีได้รับแจ้งว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงาน รมว.มท. หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

(๒) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และชี้มูลความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณีได้รับแจ้งว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวน แล้วทำความเห็นและรายงาน รมว.มท. หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาและสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

(๓) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำความผิดฐานอื่น โดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องดังกล่าวจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการตาม กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือระเบียบ มท.ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วแต่กรณี

๕. เนื่องจากข้อเสนอของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแตกต่างจากความเห็นของสำนักกฎหมาย สป. และแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยกรณีสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง ที่ผ่านมา ประกอบกับการพิจารณาสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง กระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของบุคคล ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบ ชอบด้วยกฎหมาย เห็นควรให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของปลัดกระทรวงมหาดไทยในการตอบหารือและแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือกรณีการแจ้งเวียนจังหวัดกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี พิจารณาตามฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน)

โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้วเห็นว่า ตามบทนิยามคำว่า "เจ้าหน้าที่ของรัฐ" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมายความรวมถึง ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา ๙๑ (๒) บัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ถ้ามีมูลความผิดทางวินัยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยมีความเห็นเรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทบทวนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย โดยสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องได้เพียงใดนั้น ย่อมต้องปรากฏว่ามูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันจะต้องมีความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับความผิดสามฐานหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ชี้มูลแล้ว อันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ดังนั้น หากเป็นความผิดวินัยฐานอื่นที่มิได้อยู่ในความผิดสามฐานหลักดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมไม่สามารถมีมติชี้มูลความผิดวินัยได้ แต่อย่างไรก็ตาม ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นได้กำหนดให้การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งขององค์กรปกครองท้องถิ่นประกาศใช้บังคับแล้ว ได้แก่ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น ในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลในการกระทำความผิดฐานอื่น โดยไม่มีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การสอบสวนในเรื่องนี้จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าวด้วย

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

(นางสาวนริศรา รุ่งประชาเดช)
ผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จดรายงานการประชุม

(นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม